

## ลักษณะรายวิชา

1. รหัสและชื่อวิชา 10114202 (ศิลปะและภาพร่าง)  
10114202 (Arts and Sketching)
2. สภาพรายวิชา วิชาชีวะ  
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
3. ระดับรายวิชา ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 1
4. รายวิชาพื้นฐาน .....
5. เวลาศึกษา ทฤษฎี 1 ชั่วโมง ปฏิบัติ 3 ชั่วโมง **รวมทั้งสิ้น 64 ชั่วโมง** และนักศึกษา  
จะต้องใช้เวลาศึกษาค้นคว้านอกเวลา 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอด 16 สัปดาห์  
(ไม่รวมการสอบกลางภาค-ปลายภาค)
6. จำนวนหน่วยกิต 2 หน่วยกิต
7. จุดมุ่งหมายรายวิชา
  - 7.1 มีความรู้และเข้าใจในหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ และเทคนิคการเขียนภาพร่างด้วยดินสอ
  - 7.2 มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสี ทฤษฎี และจิตวิทยาสี
  - 7.3 สามารถเขียนภาพร่างหุ่นนิ่ง
  - 7.4 สามารถจัดองค์ประกอบศิลป์ และการใช้สีตามทฤษฎี และจิตวิทยาสี
  - 7.5 มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน มีความประณีต เรียบร้อย มีความซื่อสัตย์และตรงต่อเวลา
8. คำอธิบายรายวิชา ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ สี ทฤษฎีสี จิตวิทยาสี เทคนิคการเขียนภาพร่างด้วยดินสอ เขียนภาพร่างหุ่นนิ่งและการจัดองค์ประกอบศิลป์

### หมายเหตุ

1. การเขียนจุดมุ่งหมายรายวิชา ต้อง
  - 1.1 เป็นจุดประสงค์ทั่วไป
  - 1.2 ต้องครอบคลุมทั้งรายวิชาโดยดูจากคำอธิบายรายวิชาเป็นหลัก
  - 1.3 เรียงตามลำดับการเรียนรู้ ต่ำไปสูง (ขึ้นอยู่กับต้องการให้ผู้เรียนบรรลุถึงระดับใด)
  - 1.4 จำนวนข้อควรไม่ควรเกิน 10 ข้อ
2. การแบ่งบท-หัวข้อ ในทางปฏิบัติทำได้โดยนำเนื้อหาในคำอธิบายรายวิชามาจัดกลุ่มให้เป็นบท โดยเรียงลำดับเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องของเนื้อหาและแต่ละบทเรียนจะต้องมี หัวข้อย่อยบทละไม่ต่ำกว่า 2 หัวข้อ

## การแบ่งบทเรียน/หัวข้อ

| บทเรียนที่ | รายการ                                                                                                                                                                                | เวลา(ชั่วโมง) |   |
|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---|
|            |                                                                                                                                                                                       | ท             | ป |
| 1          | 1. วัสดุ อุปกรณ์ ในการเขียนภาพร่าง วาดเส้น ในงานสถาปัตยกรรม<br>1.1 อุปกรณ์ในการวาดเส้น<br>1.2 อุปกรณ์เสริมเพื่ออำนวยความสะดวก                                                         | 1             | 3 |
| 2          | 2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเส้น<br>2.1 ชนิดของเส้น<br>2.2 ลักษณะของเส้น                                                                                                                 | 1             | 3 |
| 3          | 3. พื้นฐานการวาดเส้น<br>3.1 หลักเกณฑ์สำคัญของการวาดเส้น<br>3.2 รูปร่าง (Shape) และรายละเอียดของภาพ (Details)<br>3.3 การแรเงา                                                          | 1             | 3 |
| 4          | 4. การสเก็ตซ์ภาพ<br>4.1 หลักการและวิธีการสเก็ตซ์ภาพ (Sketch)<br>4.2 การสเก็ตซ์ภาพรูปทรงเรขาคณิต หุ่นนิ่ง และรูปทรงต่างๆ<br>4.3 การสเก็ตซ์ภาพในงานสถาปัตยกรรม                          | 1             | 3 |
| 5          | 5. องค์ประกอบศิลป์พื้นฐานงานศิลปะ<br>5.1 ความหมายของการจัดองค์ประกอบศิลป์<br>5.2 ความสำคัญขององค์ประกอบศิลป์<br>5.3 ส่วนประกอบขององค์ประกอบศิลป์ที่สำคัญ<br>5.4 การจัดองค์ประกอบศิลป์ | 1             | 3 |
| 6          | 6. สี ทฤษฎี และจิตวิทยา<br>6.1 ความหมายและความสำคัญทฤษฎีสี (Theory of Color)<br>6.2 วรรณะของสี<br>6.3 ประเภทของสี                                                                     | 1             | 3 |
| 7          | 7. การระบายสีในงานสถาปัตยกรรม<br>7.1 รู้จักวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการระบายสีภาพในงานสถาปัตยกรรม<br>7.2 สมบัติของสีและหลักการระบายสี                                                      | 1             | 3 |

## จุดประสงค์การสอน

| บทเรียนที่ | รายการ                                                                                                                                                                                                                                                                               | เวลา(ชั่วโมง) |   |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---|
|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ท             | ป |
| 1          | <b>1. วัสดุ อุปกรณ์ ในการเขียนภาพร่าง วาดเส้น ในงานสถาปัตยกรรม</b><br>1.1 ทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของรายวิชา<br>1.2 รู้จักเครื่องมือ อุปกรณ์ และการใช้งาน การเขียนเส้น<br>1.3 รู้อุปกรณ์เสริมเพื่ออำนวยความสะดวก                                                                    | 2             |   |
| 2          | <b>2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเส้น</b><br>1.1 รู้ความหมายและความสำคัญของเส้น<br>1.2 เข้าใจองค์ประกอบในการวาดเส้น<br>1.3 เข้าใจชนิดและลักษณะของเส้น<br>1.4 ปฏิบัติการวาดเส้นแต่ละชนิด                                                                                                   | 2             |   |
| 3          | <b>3. พื้นฐานการวาดเส้น</b><br>3.1 รู้หลักเกณฑ์การวาดเส้น<br>3.2 เรียนรู้ขั้นตอนการร่างภาพ<br>3.3 สามารถปฏิบัติการวาดเส้นได้ (คน รถ ต้นไม้)<br>3.4 ฝึกปฏิบัติการแรเงา                                                                                                                | 2             |   |
| 4          | <b>4. การสเกตซ์ภาพ</b><br>4.1 รู้และเข้าใจหลักการและวิธีการสเกตซ์ภาพ (Sketch)<br>4.2 สามารถสเกตซ์ภาพรูปทรงเรขาคณิต หุ่นนิ่ง และรูปทรงต่างๆ ได้<br>4.3 สามารถสเกตซ์ภาพในงานสถาปัตยกรรมได้                                                                                             | 2             |   |
| 5          | <b>5. องค์ประกอบศิลป์พื้นฐานงานศิลปะ</b><br>5.1 รู้ความหมายและความสำคัญการจัดองค์ประกอบศิลป์<br>5.2 เข้าใจการจัดองค์ประกอบศิลป์<br>5.3 ปฏิบัติจัดองค์ประกอบศิลป์ เส้นหุ่นนิ่ง เรื่อง การลงน้ำหนัก แสงเงา รูปทรงธรรมชาติได้                                                           | 2             |   |
| 6          | <b>6. สี ทฤษฎี และจิตวิทยา</b><br>6.1 ความหมายและความสำคัญทฤษฎีสี (Theory of Color)<br>6.2 มีเข้าใจวรรณะของสี สีโทนร้อน สีโทนเย็นและหลักการใช้สีโทนร้อน เย็น<br>6.3 มีความเข้าใจประเภทของสีต่างๆ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน<br>6.4 ฝึกปฏิบัติการใช้สีในการสร้างสรรค์ผลงาน            | 2             |   |
| 7          | <b>7. การระบายสีในงานสถาปัตยกรรม</b><br>7.1 รู้จักวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการระบายสีภาพในงานสถาปัตยกรรม<br>7.2 มีความเข้าใจเรื่องสมบัติของสีน้ำและพื้นฐานการระบายสี<br>7.3 มีความเข้าใจลำดับขั้นตอนในการระบายสีก่อนและหลัง รวมทั้งการเขียนทัศนียภาพ<br>7.4 ฝึกปฏิบัติการระบายสีทัศนียภาพ | 2             |   |

**หมายเหตุ** การเขียนจุดประสงค์การสอน

1. นำข้อบทเรียนมาเขียนเป็นจุดประสงค์ทั่วไป โดยใช้กริยานำ รู้ เข้าใจ นำ.....ไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน เป็นต้น ให้ครอบคลุมหัวข้อทั้งหมดในบทเรียนนี้ หรือไม่ถ้าเขียนยากก็ให้ทำเป็นข้อบทก็ได้
2. นำหัวข้อในแต่ละบทมาเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และต้องสอดคล้องวัตถุประสงค์ทั่วไปของบท ในข้อ 1 ดูจากตารางกริยาใช้นำ

## ตารางคำกริยาที่ใช้ในการเขียนจุดประสงค์การสอน

### 1) วิชาที่เป็นทฤษฎี (ด้านพุทธิพิสัย)

| จุดประสงค์ทั่วไป                                                                   | จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. มีความรู้และเข้าใจในหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ และเทคนิคการเขียนภาพร่างด้วยดินสอ | สามารถอธิบายและเข้าใจในหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ และใช้เทคนิคการเขียนภาพร่างด้วยดินสอได้             |
| 2. มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสี ทฤษฎี และจิตวิทยาสี                               | สามารถอธิบายความเข้าใจเกี่ยวกับสี ทฤษฎี และจิตวิทยาสี และปฏิบัติการระบายสี ลงสีได้อย่างเหมาะสมสวยงาม |
| 3. สามารถเขียนภาพร่างหุ่นนิ่ง                                                      | สามารถเขียนภาพร่างหุ่นนิ่ง                                                                           |
| 4. มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน มีความประณีต เรียบร้อย มีความซื่อสัตย์และตรงต่อเวลา   | มีกิจนิสัยในการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เป็นระเบียบ รอบคอบและตรงตามกำหนดเวลา                            |

### 2) วิชาที่มีปฏิบัติ (ด้านทักษะพิสัย)

| จุดประสงค์ทั่วไป                                                                                                                                    | จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ สี ทฤษฎีสี จิตวิทยาสี เทคนิคการเขียนภาพร่างด้วยดินสอ เขียนภาพร่างหุ่นนิ่งและการจัดองค์ประกอบศิลป์ | สามารถอธิบายหลักการและปฏิบัติเกี่ยวกับหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ สี ทฤษฎีสี จิตวิทยาสี เทคนิคการเขียนภาพร่างด้วยดินสอ เขียนภาพร่างหุ่นนิ่งและการจัดองค์ประกอบศิลป์ |

### 3) ทุกรายวิชาต้องมีด้านจิตใจ (ด้านจิตพิสัย)

| จุดประสงค์ทั่วไป                                                          | จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| มีกิจนิสัยในการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เป็นระเบียบ รอบคอบและตรงตามกำหนดเวลา | มีกิจนิสัยในการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เป็นระเบียบ รอบคอบและตรงตามกำหนดเวลา |
| มีส่วนร่วมในการเรียนรู้                                                   | มีส่วนร่วมในการเรียนรู้                                                   |
| ตระหนัก และคำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน                                  | ตระหนัก และคำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงาน                                  |

## การประเมินผลรายวิชา

รายวิชานี้แบ่งเป็น 7 หน่วย แยกได้ 7 บทเรียน การวัดและประเมินผลรายวิชาจะดำเนินการ ดังนี้

1. วิธีการ
 

ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อการประเมินผลแยกเป็น 4 ส่วนโดยแบ่งแยกคะแนนแต่ละส่วนจากคะแนนเต็ม ทั้งรายวิชา 100 คะแนนดังนี้

  - 1.1 ผลงานที่มอบหมาย 50 คะแนน หรือร้อยละ 50
  - 1.2 ทดสอบกลางภาค 20 คะแนน หรือร้อยละ 20
  - 1.3 ทดสอบปลายภาค 20 คะแนน หรือร้อยละ 20
  - 1.4 จิตพิสัย 10 คะแนน หรือร้อยละ 10
2. เกณฑ์ผ่านรายวิชา
 

ผู้ที่จะผ่านรายวิชานี้จะต้อง

  - 2.1 คะแนนสอบรวมต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50
  - 2.2 มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
  - 2.3 ต้องผ่านการสอบกลางภาค และปลายภาค
3. เกณฑ์ค่าระดับคะแนน
  - 3.1 พิจารณาเกณฑ์ผ่านรายวิชาตามข้อ 2 ผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ข้อ 2 จะได้รับค่าระดับคะแนน F
  - 3.2 ผู้ที่ผ่านเกณฑ์ข้อ 2 จะได้รับค่าระดับคะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้
 

|                           |                  |
|---------------------------|------------------|
| คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป     | ได้ระดับคะแนน A  |
| คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 75 | ได้ระดับคะแนน B+ |
| คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 70 | ได้ระดับคะแนน B  |
| คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 65 | ได้ระดับคะแนน C+ |
| คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 60 | ได้ระดับคะแนน C  |
| คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 55 | ได้ระดับคะแนน D+ |
| คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 50 | ได้ระดับคะแนน D  |
| คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50     | ได้ระดับคะแนน F  |

## ตารางกำหนดน้ำหนักคะแนน

| เลขที่บทเรียน | <div style="text-align: center;"> <div>คะแนนรายบทเรียนและน้ำหนักคะแนน</div> <div>ข้อบทเรียน</div> </div> | คะแนนรายหน่วย | น้ำหนักคะแนน   |            |            |         |            |
|---------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|----------------|------------|------------|---------|------------|
|               |                                                                                                          |               | พุทธิพิสัย     |            |            |         | ทักษะพิสัย |
|               |                                                                                                          |               | ความรู้-ความจำ | ความเข้าใจ | การนำไปใช้ | สูงกว่า |            |
| 1             | แนะนำรายวิชา<br>วัสดุ อุปกรณ์                                                                            | 2             |                |            |            |         |            |
| 2             | ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเส้น                                                                               | 5             |                |            |            |         |            |
| 3             | พื้นฐานการวาดเส้น                                                                                        | 10            |                |            |            |         |            |
| 4             | การสเก็ตซ์ภาพ                                                                                            | 5             |                |            |            |         |            |
| 5             | องค์ประกอบศิลป์พื้นฐานงานศิลปะ                                                                           | 5             |                |            |            |         |            |
| 6             | สี ทฤษฎี และจิตวิทยา                                                                                     | 3             |                |            |            |         |            |
| 7             | การระบายสี                                                                                               | 5             |                |            |            |         |            |
| ก             | คะแนนภาควิชาการ (พุทธิพิสัยและทักษะพิสัย)                                                                | 40            |                |            |            |         |            |
| ข             | คะแนนภาคผลงาน (รายงาน, ชิ้นงาน เป็นการบูรณาการทุกหน่วย)                                                  | 50            |                |            |            |         |            |
| ค             | คะแนนจิตพิสัย                                                                                            | 10            |                |            |            |         |            |
|               | รวมทั้งสิ้น                                                                                              | 100           |                |            |            |         |            |

### หมายเหตุ

1. การกำหนดคะแนนในรายบท ให้ใช้เวลาที่ใช้ในการสอนมาเป็นตัวแบ่งโดยเทียบเป็น สัดส่วนในการกำหนดก็ได้
2. การกำหนดคะแนนย่อย ๆ ในแต่ละระดับของพุทธิพิสัย(ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และสูงกว่า) ให้ใช้วิธีรวมจำนวนข้อของจุดประสงค์การสอนในแต่ละระดับเข้าด้วยกัน แล้วเทียบเป็นสัดส่วนในการกำหนดคะแนนก็ได้ เช่นหน่วยที่หนึ่ง 10 คะแนน เมื่อนับจุดประสงค์ มีระดับความรู้ความจำ 3 ข้อ ความเข้าใจ 9 ข้อ การนำไปใช้ 18 ข้อ เมื่อเทียบสัดส่วนจะได้ความรู้ความจำ 1 คะแนน ความเข้าใจ 3 คะแนน และการนำไปใช้ 6 คะแนน(ถ้าเป็นทศนิยมให้ปัดเป็นจำนวนเต็ม)

## กำหนดการสอน

| สัปดาห์ที่ | วัน / เดือน | คาบที่ | รายการสอน                                                                                                                                                                                                                                               | หมายเหตุ |
|------------|-------------|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1          |             |        | บรรยาย : แนะนำรายวิชา อธิบายวิธีการเรียนการสอน การให้คะแนน เกณฑ์ในการประเมินผลการเรียน                                                                                                                                                                  |          |
| 2          |             |        | อธิบาย อุปกรณ์ในการวาดเส้น และ อุปกรณ์เสริมเพื่ออำนวยความสะดวก                                                                                                                                                                                          |          |
| 3          |             |        | อธิบายความเป็นมาของการวาดเส้นในงานสถาปัตยกรรม ยกตัวอย่างสถาปนิกเอกกับังงานเขียนภาพลายเส้น และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเส้น ชนิดของเส้น ลักษณะของเส้น                                                                                                       |          |
| 4          |             |        | หลักเกณฑ์สำคัญของการวาดเส้น รูปร่าง (Shape) และ รายละเอียดของภาพ (Details)                                                                                                                                                                              |          |
| 5          |             |        | อธิบายลายเส้นของแสงและเงา (Light & Shadow) ลักษณะของน้ำหนักลายเส้น (Strokes)                                                                                                                                                                            |          |
| 6          |             |        | หลักการและวิธีการสเก็ตช์ภาพ (Sketch) รูปทรงเรขาคณิต เรขาคณิต หุ่นนิ่ง และรูปทรงต่างๆ                                                                                                                                                                    |          |
| 7          |             |        | หลักการและวิธีการสเก็ตช์ภาพ (Sketch) คน รถ ต้นไม้                                                                                                                                                                                                       |          |
| 8          |             |        | หลักการและวิธีการสเก็ตช์ภาพ (Sketch) ทศนิยมภาพ ในงานสถาปัตยกรรม                                                                                                                                                                                         |          |
| 9          |             |        | <b>สอบกลางภาค</b>                                                                                                                                                                                                                                       |          |
| 10         |             |        | อธิบาย ความหมายของการจัดองค์ประกอบศิลป์ ความสำคัญขององค์ประกอบศิลป์ส่วนประกอบขององค์ประกอบศิลป์ที่สำคัญ <ul style="list-style-type: none"> <li>- จุด เส้น ระนาบ</li> <li>- รูปร่าง</li> <li>- รูปทรง</li> <li>- สัดส่วน</li> <li>- ความสมดุล</li> </ul> |          |
| 11         |             |        | หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ องค์ประกอบภาพ ศูนย์กลางแห่งความน่าสนใจ มิติภาพ ลำดับฉากในภาพ แสงและเงา                                                                                                                                                        |          |
| 12         |             |        | อธิบายความหมายและความสำคัญทฤษฎีสี (Theory of Color) ยกตัวอย่างงานสถาปัตยกรรมโดยใช้สีน้ำ และสีประเภทอื่นๆ                                                                                                                                                |          |
| 13         |             |        | อธิบาย วรรณะของสีและ ประเภทของสี                                                                                                                                                                                                                        |          |
| 14         |             |        | ความเข้าใจเกี่ยวกับสีการระบายสีในงานสถาปัตยกรรม รู้จักวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการระบายสีภาพในงานสถาปัตยกรรม สมบัติของสี                                                                                                                                    |          |
| 15         |             |        | อธิบายหลักการระบายสี ผสมสี ขั้นตอนในการลงสีภาพ                                                                                                                                                                                                          |          |
| 16         |             |        | ความเข้าใจการระบายสีรูปทรงเรขาคณิต พื้นผิวเกลี้ยง การลงสี                                                                                                                                                                                               |          |

| สัปดาห์ที่ | วัน / เดือน | คาบที่ | รายการสอน                                                              | หมายเหตุ |
|------------|-------------|--------|------------------------------------------------------------------------|----------|
|            |             |        | ของแสงและเงาที่ตกมากระทบวัตถุ                                          |          |
| 17         |             |        | ความเข้าใจการระบายสี ลำดับขั้นตอนในการเขียนภาพสถาปัตยกรรม และทัศนียภาพ |          |
| 18         |             |        | สอบปลายภาค                                                             |          |

### บรรณานุกรม

นัฐประชา หงส์สุวรรณ. วาดเส้นสถาปัตย์. บริษัทวาดศิลป์ จำกัด กรุงเทพมหานคร

วัชร วัชรสินธุ์. เทคนิคการเขียนภาพลายเส้นในงานสถาปัตยกรรม. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กุลนิดา เหลือบจำเริญ. องค์ประกอบศิลป์. สำนักพัฒนาเทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

วัชร วัชรสินธุ์. เทคนิคการเขียนภาพสีน้ำในงานสถาปัตยกรรม. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย